

SPAID- testi (shar pei kuume -testi)

SPAID (Shar pei autoinflammatory disease) on shar pei -rodulla esiintyvä perinnöllinen sairaus, joka johtuu mutatoituneista geeneistä. Suurin osa rodun edustajista kantaa haitallista geeniä ja siksi näiden haitallisten mutaatioiden (CNV) lukumäärä onkin tärkeä tietää etenkin jalostukseen käytettävien yksilöiden kohdalla. Tavalliselle kotikoiralle testi tuo tietoa kuinka suuri mahdollisuus on sairastua SPAID:iin. Oireita ovat mm. shar pei kuume, turvonneet nivelet lähinnä takajaloissa (swollen hock syndrome), muchinosis, niveltulehdukset, korvatulehdukset, munuaisten vajaatoiminta, amyloidoosi.

Koira voi kärsiä vain yhdestä tai useammasta oireesta. Parannuskeinoa ei ole, ainoastaan oireita voidaan lievittää. Tämä testi on vuosikymmenien kansainvälisen tutkimustyön tulos lähinnä USA:ssa sekä Uppsalan Yliopistossa Ruotsissa, jossa myös läpimurto tehtiin.

Testi on tarjolla ruotsalaisessa SLU – laboratoriossa. Se tehdään verestä, josta mitataan CNV- määrä (Copy Number Variation). Tulokset tarkoittavat seuraavaa:

- Ei kantaja. CNV= 2. Alleelit 1 & 1. Koira ei kanna riskigeeniä, eikä sillä ole suurentunutta riskiä sairastua SPAID:iin.
- Yksittäinen kantaja. CNV= 6. Alleelit 1 & 5. Potentiaalinen riski sairastua SPAID:iin. Koiralla on nelinkertainen riski sairastua SPAID:iin verrattuna ei- kantajaan. Jos käytetään jalostukseen toisen yksittäisen kantajan kanssa, on 25 % mahdollisuus saada tuplakantajia pentueeseen.
- Tupla kantaja. CNV= 10. Alleelit 5 & 5. Todennäköisesti kärsii SPAID:ista. Koiralla on kahdeksan kertainen riski sairastua SPAID:iin verrattuna ei-kantajaan.

Alleelit ovat saman geenin vaihtoehtoisia muotoja, joilla on kromosomissa sama *lokus* eli paikka.

Diploidin solun vastinkromosomeissa samassa geenilokuksessa sijaitsevat alleelit muodostavat *alleeliparin*.

Alla linkki laboratorion sivustolle, josta tulostetaan kaavakkeet (kaavakkeet ovat ruotsin ja englannin kielellä) ja täytetään ne, eläinlääkäri täyttää omansa, ottaa verinäytteet ja lähettää ne laboratorioon.

Testi maksaa noin 142 euroa(1350 sk)

Kaavakkeet: <https://www.slu.se/institutioner/husdjursgenetik/om-institutionen/hgenlabtest/hund/>

<https://www.slu.se/institutioner/husdjursgenetik/om-institutionen/hgenlabtest/hund/>

Englanninkielinen selostus aiheesta.

Lisätietoa tai kysyttävää

Kikka Posti

040-8353511 / postikikka@hotmail.com